

دستور جلسه شماره (۱)
عنوان: بررسی مسائل و مشکلات اجرائی ضوابط صدور پروانه و شرح وظایف مسئولین فنی شرکت های واردات و صادرات
مرجع طرح موضوع: شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استانهای مازندران و خراسان رضوی
زمان برگزاری جلسه: چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۷
تعداد صفحات دستور جلسه: ۴ صفحه
شرح موضوع:
مقدمه:
قانون سازمان دامپزشکی در سال ۱۳۵۰ به تصویب رسیده و آیین نامه اجرایی بند ۳ ماده ۳ و مواد ۸، ۷ و ۹ این قانون^۱، نیز در سال ۱۳۹۱ توسط هیات وزیران ابلاغ شده است. به موجب ماده ۷ آیین نامه اجرایی بند مذکور^۲، ورود و صدور دام زنده، تخم مرغ نطفه دار، اسپرم دام، فرآورده های خام دامی، مواد غذایی متراکم و مکمل های غذایی منوط به موافقت وزارت جهاد کشاورزی و اخذ مجوز سازمان دامپزشکی است. با توجه به وظایف سازمان دامپزشکی به شرح ماده ۳ قانون مرقوم و با عنایت به ماده ۲۱ قانون، مقرر شده است آیین نامه های لازم برای اجرای مواد این قانون به وسیله وزارت کشاورزی تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران به موقع اجراء گذاشته شود، مطابق حکم مقرر در تبصره ۲ (اصلاحی ۱۳۹۲، ۰۶، ۳۱) - ماده ۸ آیین نامه اجرایی آئین نامه (ز) ماده ۳ و مواد ۷ و ۸ و ۹ قانون سازمان دامپزشکی کشور، واردات و صادرات اقلام موضوع این ماده مستلزم ثبت شرکت با حوزه فعالیت اختصاصی و معرفی مسئول فنی است. در راستای اجرای ماده ۷ و تبصره سه ماده ۸ آیین نامه اجرایی بند ۳ ماده ۳ و مواد ۸، ۷ و ۹ قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب ۱۳۵۰، ضوابط اجرایی صدور پروانه و شرح وظایف مسئولین فنی شرکت های صادرات و واردات طی نامه شماره ۴۰۴/۴۲/۲۱۰۳۶۶۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۳۰ از سوی دفتر

۱ - بند ۳ ماده ۳ - اظهار نظر و نظارت در مورد ساخت، ورود و صدور و فروش انواع دارو، واکسن، سرم و مواد بیولوژیکی مخصوص دام.

ماده ۷ - ورود و صدور هر نوع دام زنده - تخم مرغ نطفه دار - اسپرم دام - فرآورده های خام دامی - داروها و واکسنها و سرمها و مواد بیولوژیکی و مواد ضد عفونی و سموم دامپزشکی و مواد غذایی متراکم و مکملهای غذای دام و داروهایی که برای ساختن مواد نامبرده مورد نیاز است باید باموافقت وزارت کشاورزی صورت گیرد. طرف مأموران قرنطینه دامپزشکی داده خواهد شد

ماده ۸ - هر گاه دام و فرآورده های خام دامی و مواد ذکر شده در ماده ۷ به علت آلودگی به بیماریها یا فساد قابل ترخیص نباشد در صورتی که به تشخیص سازمان بتوان آلودگی را از بین برد اقدامات لازم به هزینه صاحبان آنها انجام و اجازه ترخیص از امحاء آنها از طرف مأمورین سازمان اقدام خواهد شد.

ماده ۹ - اشتغال به کار تهیه و ترکیب و فروش داروهای ساده - مرکب - واکسنها سرمها مواد بیولوژیکی - مواد ضد عفونی - سموم و مواد دیگری که به اشکال مختلف مورد مصرف دامپزشکی قرار میگیرد مستلزم اخذ پروانه از سازمان است طرف مأموران قرنطینه دامپزشکی داده خواهد شد و در غیر این صورت دام یا فرآورده یا امحاء آنها از طرف مأمورین سازمان اقدام خواهد شد. مؤسسات و شرکتها و کارگاهها و کارخانههایی که قبل از تصویب این قانون برای انجام کارهای بالا تأسیس شده اند مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون پروانه لازم را تحصیل نمایند.

ماده ۷ - به منظور تضمین سلامت هر نوع دام زنده، تخم مرغ نطفه دار، اسپرم دام، فرآورده های خام دامی، مواد غذایی متراکم و مکمل های غذایی وارداتی و یا صادراتی، ورود و صدور این اقلام، ضمن رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط، مستلزم موافقت وزارت جهاد کشاورزی و اخذ مجوز مربوط از سازمان می باشد. تبصره ۱ - صدور مجوز ورود این اقلام باید براساس ارزیابی مخاطرات مربوط و طی مراحل زیر انجام گیرد: الف - تأیید وضعیت بهداشتی - قرنطینه ای کشور مبدأ و واحد تولیدکننده براساس ضوابط و مقررات سازمان جهانی بهداشت دام و سایر مراجع بین المللی ذیربط از طریق مطالعه کتابخانه ای ب - بازدید و مطالعه میدانی و تأیید نظارت بهداشتی - قرنطینه ای دامپزشکی دولتی کشور مبدأ و واحد تولیدکننده مورد نظر از سوی سازمان ج - انعقاد تفاهم نامه بهداشتی با دامپزشکی دولتی کشور مربوط درباره اقلام موضوع این ماده

تبصره ۲ - سازمان موظف است بر اجرای مفاد تفاهم نامه های بهداشتی منعقد فوق الاشاره، نظارت نماید.

تبصره ۳ - واردات و صادرات اقلام موضوع این ماده، مستلزم ثبت شرکت با حوزه فعالیت اختصاصی و معرفی مسئول فنی است.

قرنطینه و امنیت زیستی سازمان دامپزشکی کشور به مدیران کل دامپزشکی استان ها ابلاغ گردیده است لیکن این اقدام مبنی بر الزام شرکت های وارد کننده و صادر کننده جهت به کارگیری فرد واجد شرایط به عنوان مسئول فنی، روند کاری واردات و صادرات را زمان بر نموده و سبب اعتراض فعالین بخش خصوصی شده است. همچنین به مدیران شرکت های وارد کننده و صادر کننده موضوع ماده ۷ آئین نامه اجرایی مذکور، حداکثر تا پایان شهریور ماه سال جاری فرصت داده شده است تا نسبت به جذب و معرفی مسئول فنی واجد شرایط اقدام نمایند در غیر این صورت از ارائه خدمات به ایشان خودداری می گردد. به کارگیری مسئولین فنی بهداشتی در واحدهای اماکن دامی و صنایع وابسته به دام الزامی و قطعی می باشد و این امر بر هیچ تولید کننده و کارفرمایی پوشیده نیست. ضمن اینکه پس از گذشت ۱۲ سال از تاریخ تصویب و ابلاغ این آئین نامه هرگز ماده ۷ عملاً مشمول واقع نشده و هیچ مشکلی هم در خصوص صادرات و واردات محصولات، بدون داشتن شرکت اختصاصی یا به کارگیری دامپزشک وجود نداشته و عارضه ای ایجاد نشده است.

ایرادات و مشکلات مطروحه

۱- در هیچ کجای ضوابط اعلامی امکان صادرات یا واردات برای فرد حقیقی در نظر گرفته نشده است که این خلاف صریح قانون تجارت است. در صورتی که کلیه دارندگان کارت های بازرگانی اعم از حقیقی و حقوقی می توانند کلیه کالاهای تجاری دارای گواهی های لازم و از جمله گواهی بهداشتی را وارد یا صادر کنند و منحصر نمودن این روند به شرکت ها، اختلال در جریان تجارت آزاد در کشور تلقی می گردد. از سوی دیگر در کاربرگ مصوب هیات مقررات زدایی اشخاص حقیقی و حقوقی هر دو مورد ذکر شده است.

۲- الزام شرکت های واردات و صادرات به جذب و به کارگیری مسئول فنی دارای پروانه، هزینه مستقیم و جدیدی را به عنوان حق الزحمه مسئول فنی ایجاد می نماید ضمن اینکه در سال های اخیر، حداقل حقوق و مزایای مسئولین فنی تعیین و ابلاغ شده است. در نتیجه به واحدهای خرد و کوچک به دلیل عدم ظرفیت مالی یا دسترسی به مسئول فنی دارای پروانه، آسیب بیشتری وارد شده که در نهایت منجر به کاهش رقابت می گردد.

۳- کمبود نیروی متخصص و مسئول فنی دارای پروانه در کشور با توجه به حجم بالای واردات و صادرات انجام شده، از دیگر مشکلات اجرای این بند از آئین نامه می باشد. لذا با توجه به کمبود دامپزشکان متخصص، امکان تامین مسئول فنی برای همه شرکت ها عملاً وجود نخواهد داشت. ضمن اینکه امکان اشتراک مسئول فنی میان چند شرکت کوچک نیز فراهم نبوده و در صورت بارگذاری پروانه یک مسئول فنی در سامانه، شرایط بارگذاری مجدد وجود نخواهد داشت.

۴- تاجری در سال یکبار قصد انجام واردات و صادرات و یا تهاتر را داشته اما با توجه به اینکه مدت قرارداد مسئول فنی بهداشتی یک ساله می باشد عملاً باید به مدت یک سال حق الزحمه مسئول فنی را پرداخت نماید که این امر در واقع منصفانه نمی باشد.

۵- تاخیر در ترخیص یا صدور محموله ها از دیگر چالش های احتمالی می باشد. چون باید تایید مسئول فنی بر روی اسناد صادراتی باشد لذا در صورت غیبت و یا استعفاء مسئول فنی و عدم معرفی مسئول فنی دیگری به صورت همزمان توسط شرکت، وقفه ایجاد شده و گمرک اجازه ترخیص نمی دهد. تاخیر چند ساعته در گمرک های مرزی گاهی به خسارت سنگین در محصولات فسادپذیر منجر می شود.

۴- اداره کل دامپزشکی، به عنوان مرجع تایید کننده است و این در حالی است که در فرآیند جاری صادرات فرآورده های مشمول، عملیات نمونه برداری در محل واحد تولیدی با حضور کارشناس مستقر در آن واحد تولیدی و دو نفر کارشناس اعزامی از سازمان دامپزشکی انجام می پذیرد و پس از طی مراحل آزمایشگاهی و اداری، مدارک و گواهی های صادراتی توسط سازمان دامپزشکی صادر می گردد. بنابراین با توجه به حضور ناظر بهداشتی در زمان تولید و همچنین نظارت کارشناسان سازمان دامپزشکی در هنگام صدور محموله صادراتی، ضرورت الزام شرکت صادر کننده به جذب کارشناس دامپزشکی محل تردید است؛ چرا که چنین فردی نظارتی فراتر از کارشناسان سازمان دامپزشکی نخواهد داشت.

در نشست های برگزار شده در شورامدیر کل سازمان دامپزشکی استان مازندران اظهار می دارد: « هنگامی که گواهینامه صادراتی توسط اداره کل دامپزشکی استان تایید و صادر می گردد یعنی بر اساس مستندات آزمایشگاهی و بررسی های در حین فرآیند تولید و همچنین بر اساس تایید نهایی مسئول فنی بهداشتی واحد، این محصول از نظر بهداشت و ضوابط مورد نظر قابلیت صادرات را دارد. بنابراین چه نیازی به اخذ دوباره مسئول فنی و پرداخت هزینه مجدد می باشد. تاجری قصد انجام یک مرتبه صادرات را در طول سال داشته است بر اساس این نامه، باید مسئول فنی اخذ نماید که چه کاری انجام دهد؟

رئیس سازمان نظام دامپزشکی مازندران چنین بیان می دارد که « به استناد ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی بند ۳ ماده ۳ قانون سازمان دامپزشکی، مسئول احراز صلاحیت فرد واجد شرایط به عنوان مسئول فنی و بهداشتی بوده است. لذا طبق شرح وظایف مسئولین فنی مندرج در ضوابط صدور پروانه، دامپزشک باید امتیازات کافی را کسب نماید در صورتی که هیچ دامپزشکی را نمی توان یافت که از این آئیم ها برخوردار بوده باشد. در مرحله بعد از سازمان خواسته شده که احراز صلاحیت انجام دهد و از دامپزشک تعهد گرفته شود که حداکثر ظرف مدت یک سال امتیازات کافی را دریافت نماید. هدف ما تضمین سلامت و کیفیت محصول جهت صادرات می باشد اما در شرایطی که دامپزشک تجربه ای نداشته و امتیازات کافی را کسب ننموده، قصد تضمین چه موضوعی را دارد لذا مسئول فنی باید دوره های لازم را برای فرآورده های شیلاتی طی نماید.»

مدیر قرنطینه و امنیت زیستی دامپزشکی استان خراسان رضوی، با اشاره به اینکه آیین نامه اجرایی بند (ز) ماده ۳ و مواد ۷، ۸ و ۹ قانون دامپزشکی در سال ۱۳۹۲ ابلاغ شده است، گفت: اجرای آن به دلیل کمبود دامپزشکان متخصص به تعویق افتاد؛ اما اخیراً سازمان بازرسی خواستار اجرای کامل این قانون شده است. به گفته وی، یکی از دلایل این پیگیری، استفاده از کارت های بازرگانی اجاره ای بوده که مشکلاتی در تجارت ایجاد کرده است. «مسئول فنی و نظارت معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، تاکید کرد: در فرآیند صادرات، تولیدکننده مسئول سلامت کالا است و نام تاجر صرفاً در گواهی بهداشت درج می شود. در صورت بروز مشکل، تولیدکننده باید پاسخگو باشد.

نماینده اداره کل استاندارد استان خراسان رضوی نیز اظهار داشت: تعارض منافع در کنترل کیفیت اقلام خروجی مشهود است و کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در حال بررسی این روند است تا با اصلاح قانون، مشکل برطرف شود.

پیشنهادهای

1- ضرورت پیشنهاد سازمان دامپزشکی کشور به دولت برای بازنگری در آیین نامه اجرایی بند (ز) ماده (۳) و مواد (۷)، (۸) و (۹) قانون سازمان دامپزشکی کشور - مصوب ۱۳۵۰ و حذف الزام جذب مسئول فنی برای شرکت های صادراتی و وارداتی با توجه به سایر قوانین و نظارت های بهداشتی.

2- تا پیگیری و اصلاح بند (۱) سازمان دامپزشکی کشور مقرر نماید در استان ها بصورت تعامل درون استانی:

الف- واحدهای تولیدی صادرکننده از مسئول فنی بهداشتی واحد تولیدی به عنوان مسئول فنی بهداشتی شرکت صادرکننده استفاده نمایند.

ب- در صورتی که واحدهای تولیدی محموله های صادراتی، از کارت بازرگانی به نام همان شرکت و یا مدیر عامل و یا رئیس هیئت مدیره همان شرکت، جهت صادرات استفاده می نمایند، ضرورتی برای بکارگیری مسئول فنی بهداشتی شرکت صادرکننده نباشد.

پ- مجموعه ای از شرکتهای واردکننده یا صادرکننده که دارای حوزه فعالیت مشترکی میباشند، با ثبت یک کنسرسیوم، نسبت به جذب یک نفر مسئول فنی بهداشتی برای کنسرسیوم اقدام نموده و مسئول فنی مذکور مجاز به فعالیت بصورت چرخشی در شرکت های زیر مجموعه کنسرسیوم باشد. (البته تعداد شرکتهای زیر مجموعه کنسرسیوم دارای سقف مشخصی باشد)

ت- امکان بکارگیری مشترک از یک مسئول فنی بهداشتی در چند شرکت کوچک (دارای فعالیت محدود) وجود داشته باشد

۳- با عنایت به بند ۳ نامه شماره ۱۲۲۴۲۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۸ وزیر محترم کشور به استانداران سراسر کشور در خصوص شناسایی قوانین و مقررات ملی محل تولید و سرمایه گذاری در استان پیشنهاد می گردد: موضوع تبصره ۲ ماده ۸ آئین نامه اجرایی^۴ بند ۳ ماده ۳ و مواد ۸، ۷ و ۹ قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب سال ۱۳۵۰، مبنی بر الزام بکارگیری مسئول فنی شرکت های واردات و صادرات، در جلسات شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مرکز مورد اصلاح و بازنگری قرار گیرد.

^۴ ماده ۸ - سازمان موظف است هر ساله ضوابط، شرایط و شیوه نامه های مورد نیاز برای ورود و صدور اقلام موضوع مواد (۶) و (۷) را به روزرسانی و اعلام نماید. تبصره ۱- تعرفه های واردات دارو موضوع این آیین نامه توسط کمیسیون ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، تعیین خواهد شد. تبصره ۲- صدور مجوز صادرات اقلام موضوع این ماده، مستلزم رعایت ضوابط و مقررات مراجع بین المللی ذیربط و الزامات دامپزشکی دولتی کشورهای مبدأ می باشد.

تبصره ۳- واردات و صادرات اقلام موضوع این ماده، مستلزم ثبت شرکت با حوزه فعالیت اختصاصی و معرفی مسئول فنی است.